

REGULAMENTUL (UE) 2016/2338 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
din 14 decembrie 2016
de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1370/2007 în ceea ce privește deschiderea pieței pentru
serviciile de transport feroviar intern de călători
(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 91,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽²⁾,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽³⁾,

întrucât:

- (1) Transportul feroviar are potențialul de a crește și de a-și mări ponderea modală și de a juca un rol major într-un sistem de transport și de mobilitate durabil, generând noi oportunități de investiții și locuri de muncă. Cu toate acestea, creșterea serviciilor de transport feroviar de călători nu a ținut pasul cu evoluția altor moduri de transport.
- (2) Piața serviciilor internaționale de transport feroviar de călători din Uniune a fost deschisă concurenței din 2010. De asemenea, unele state membre au deschis concurenței serviciile lor de transport intern de călători, prin introducerea unor drepturi de acces liber, a unor proceduri de atribuire a contractelor de servicii publice sau a ambelor. Deschiderea pieței pentru serviciile de transport feroviar intern de călători ar trebui să aibă un impact pozitiv asupra funcționării spațiului feroviar unic european, având ca rezultat servicii de mai bună calitate pentru utilizatori.
- (3) În Cartea sa albă din 28 martie 2011 privind transporturile, Comisia și-a anunțat intenția de a finaliza piața internă a serviciilor feroviare, eliminând obstacolele tehnice, administrative și juridice care împiedică intrarea pe piața feroviară.
- (4) Finalizarea spațiului feroviar unic european ar trebui să contribuie la dezvoltarea în continuare a transportului feroviar ca o alternativă credibilă la alte moduri de transport, în ceea ce privește, printre altele, prețurile și calitatea.
- (5) Un obiectiv specific al prezentului regulament îl reprezintă creșterea calității, transparenței, eficacității și performanței serviciilor publice de transport feroviar de călători.
- (6) Serviciile de la nivel transfrontalier, prestate în cadrul contractelor de servicii publice, inclusiv serviciile de transport public care acoperă nevoile de transport locale și regionale, ar trebui să fie aprobate de autoritățile competente ale statelor membre pe teritoriul cărora sunt prestate serviciile.

⁽¹⁾ JO C 327, 12.11.2013, p. 122.

⁽²⁾ JO C 356, 5.12.2013, p. 92.

⁽³⁾ Poziția Parlamentului European din 26 februarie 2014 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și poziția în primă lectură a Consiliului din 17 octombrie 2016 (JO C 430, 22.11.2016, p. 4). Poziția Parlamentului European din 14 decembrie 2016 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial).

- (7) Autoritățile competente ar trebui să definească specificații privind obligațiile de serviciu public în transportul public de călători. Specificațiile respective ar trebui să fie în concordanță cu obiectivele de politică, astfel cum se menționează în documentele de politică de transport public din statele membre.
- (8) Specificațiile privind obligațiile de serviciu public în transportul public de călători ar trebui, dacă este posibil, să genereze efecte de rețea pozitive, printre altele în ceea ce privește îmbunătățirea calității serviciilor, coeziunea socială și teritorială sau eficiența globală a sistemului de transport public.
- (9) Obligațiile de serviciu public ar trebui să fie în concordanță cu politica de transport public. Totuși, aceasta nu conferă autorităților competente dreptul de a primi o finanțare de o anumită valoare.
- (10) Atunci când se pregătesc documentele de politică de transport public, părțile interesate ar trebui să fie consultate în conformitate cu dreptul intern. Aceste părți interesate pot include operatorii de transport, administratorii de infrastructură, organizațiile angajaților și reprezentanții utilizatorilor serviciilor de transport public.
- (11) În cazul contractelor de servicii publice care nu sunt atribuite pe baza unei proceduri competitive de atribuire, îndeplinirea obligațiilor de serviciu public de către operatorii de servicii publice ar trebui să fie compensată în mod corespunzător, pentru a asigura viabilitatea financiară pe termen lung a serviciilor publice de transport de călători în conformitate cu cerințele stabilite în politica de transport public. În special, o astfel de compensare ar trebui să promoveze menținerea sau dezvoltarea unei gestiuni eficiente de către operatorul de servicii publice și prestarea de servicii de transport de călători la standarde suficient de înalte.
- (12) În cadrul instituirii spațiului feroviar unic european, statele membre ar trebui să asigure un nivel adecvat de protecție socială pentru personalul operatorilor de servicii publice.
- (13) În vederea unei integrări adecvate a cerințelor din domeniul social și al muncii în procedurile de atribuire a contractelor de servicii publice pentru servicii publice de transport de călători, operatorii de servicii publice ar trebui, în cadrul executării de servicii publice, să respecte obligațiile din domeniul dreptului social și al muncii care se aplică în statul membru în care este atribuit respectivul contract de servicii publice și care derivă din acte cu putere de lege, norme administrative și hotărâri, atât la nivel național, cât și la nivelul Uniunii, precum și din contractele colective aplicabile, cu condiția ca aceste norme naționale, precum și aplicarea lor să fie conforme cu dreptul Uniunii.
- (14) În cazul în care statele membre impun transferul personalului angajat de fostul operator către noul operator de servicii publice selectat, acest personal ar trebui să beneficieze de drepturile pe care aceștia le-ar fi deținut dacă ar fi avut loc un transfer în sensul Directivei 2001/23/CE a Consiliului ⁽¹⁾. Statele membre ar trebui să fie libere să adopte astfel de dispoziții.
- (15) Autoritățile competente ar trebui să pună la dispoziția tuturor părților interesate informațiile relevante pentru pregătirea unor oferte în cadrul unei proceduri competitive de atribuire a contractelor, asigurând totodată protecția legitimă a informațiilor comerciale confidențiale.
- (16) Obligația unei autorități competente de a oferi tuturor părților interesate informații esențiale pentru pregătirea unei oferte în cadrul unei proceduri competitive de atribuire nu ar trebui să includă crearea unor informații suplimentare în cazurile în care aceste informații nu există.
- (17) Pentru a ține seama de diversitatea organizării teritoriale și politice a statelor membre, un contract de servicii publice poate fi atribuit de o autoritate competentă alcătuită dintr-un grup de autorități publice. În astfel de situații, rolul fiecărei autorități publice în procesul de atribuire a contractului de servicii publice ar trebui să fie stabilit prin intermediul unor norme clare.
- (18) Având în vedere diversitatea structurilor administrative din statele membre, în cazul contractelor privind prestarea de servicii publice de transport feroviar de călători atribuite în mod direct de un grup de autorități locale competente, stabilirea autorităților locale care sunt competente în ceea ce privește „aglomerațiile urbane” și „zonele rurale” rămâne la latitudinea statelor membre.

⁽¹⁾ Directiva 2001/23/CE a Consiliului din 12 martie 2001 privind apropierea legislației statelor membre referitoare la menținerea drepturilor lucrătorilor în cazul transferului de întreprinderi, unități sau părți de întreprinderi sau unități (JO L 82, 22.3.2001, p. 16).

- (19) Contractele de servicii publice pentru servicii publice de transport feroviar de călători ar trebui să fie atribuite pe baza unei proceduri competitive de atribuire, cu excepția cazurilor prevăzute în prezentul regulament.
- (20) Procedurile privind procedurile competitive de atribuire a contractelor de servicii publice ar trebui să fie deschise tuturor operatorilor, să fie echitabile și să respecte principiile transparenței și nediscriminării.
- (21) În situațiile excepționale în care contractele de servicii publice privind serviciile publice de transport feroviar de călători sunt atribuite pe baza unei proceduri competitive de atribuire, noi contracte pot fi atribuite în mod direct, pe durată limitată, pentru a garanta prestarea serviciilor în modul cel mai eficient din punctul de vedere al costurilor. Astfel de contracte nu ar trebui să fie reînnoite pentru a acoperi aceleași obligații de serviciu public sau obligații similare.
- (22) În cazul în care în urma publicării intenției de a se organiza o procedură competitivă de atribuire a contractelor își manifestă interesul un singur operator, autoritățile competente pot începe negocierile cu operatorul respectiv pentru a atribui contractul fără publicarea ulterioară a unei proceduri de licitație deschisă.
- (23) Pragurile *de minimis* pentru contractele de servicii publice atribuite în mod direct ar trebui să fie adaptate pentru a reflecta volume și costuri unitare mai mari în serviciile publice de transport feroviar de călători, comparativ cu alte moduri de transport care intră sub incidența Regulamentului (CE) nr. 1370/2007 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾. Majorarea pragurilor ar trebui să se aplice și serviciilor publice de transport de călători în cadrul cărora transportul feroviar reprezintă peste 50 % din valoarea serviciilor în cauză.
- (24) Instituirea spațiului feroviar unic european necesită norme comune privind atribuirea contractelor de servicii publice în acest sector, luând în considerare circumstanțele specifice fiecărui stat membru.
- (25) În cazul în care sunt îndeplinite anumite condiții referitoare la natura și structura pieței feroviare sau a rețelei de cale ferată, autoritățile competente ar trebui să aibă dreptul de a atribui în mod direct contracte de servicii publice pentru transportul feroviar de călători, în cazul în care un astfel de contract ar avea ca rezultat o îmbunătățire a calității serviciilor sau a eficienței din punctul de vedere al costurilor, ori a ambelor.
- (26) Autoritățile competente pot lua măsuri de stimulare a competiției între întreprinderile feroviare prin limitarea numărului de contracte pe care le atribuie unei singure întreprinderi feroviare.
- (27) Statele membre ar trebui să se asigure că sistemele lor juridice acordă posibilitatea ca deciziile autorității competente de atribuire în mod direct a contractelor de servicii publice pentru serviciile publice de transport feroviar de călători să fie evaluate de către un organism independent printr-o abordare bazată pe performanțe. Acest lucru ar putea fi realizat în cadrul unui control jurisdicțional.
- (28) La pregătirea procedurilor competitive de atribuire a contractelor, autoritățile competente ar trebui să evalueze dacă sunt necesare măsuri pentru a asigura accesul efectiv și nediscriminatoriu la material rulant adecvat. Autoritățile competente ar trebui să pună raportul de evaluare la dispoziția publicului.
- (29) Este necesar ca anumite caracteristici esențiale ale procedurilor competitive viitoare de atribuire a contractelor de servicii publice să fie pe deplin transparente, pentru a permite ca piața să ofere un răspuns mai bine organizat.
- (30) Prin urmare, Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 ar trebui modificat în consecință,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1 alineatul (2), se adaugă următorul paragraf:

„Cu acordul autorităților competente ale statelor membre pe teritoriul cărora sunt prestate serviciile, obligațiile de serviciu public pot privi și serviciile publice de transport la nivel transfrontalier, inclusiv cele care acoperă nevoile de transport locale și regionale.”

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 1191/69 și (CEE) nr. 1107/70 ale Consiliului (JO L 315, 3.12.2007, p. 1).

2. La articolul 2, se introduce următoarea literă:

„(aa) prin «servicii publice de transport feroviar de călători» se înțelege transportul public de călători pe calea ferată, cu excluderea altor moduri de transport de călători pe șine, cum ar fi transportul cu metroul sau tramvaiul.”;

3. Se introduce următorul articol:

„Articolul 2a

Specificarea obligațiilor de serviciu public

(1) Autoritatea competentă stabilește specificații privind obligațiile de serviciu public în prestarea de servicii publice de transport de călători, precum și domeniul de aplicare al acestor obligații de serviciu public. Aceasta include posibilitatea de a grupa servicii rentabile cu servicii nerentabile.

Atunci când stabilește specificațiile respective și domeniul lor de aplicare, autoritatea competentă respectă în mod corespunzător principiul proporționalității, în conformitate cu dreptul Uniunii.

Specificațiile sunt în concordanță cu obiectivele de politică, astfel cum se menționează în documentele de politică de transport public din statele membre.

Conținutul și formatul documentelor de politică de transport public și procedurile de consultare a părților interesate sunt stabilite în conformitate cu dreptul intern.

(2) Specificațiile privind obligațiile de serviciu public și compensarea aferentă a efectului financiar net al obligațiilor de serviciu public trebuie:

- (a) să îndeplinească obiectivele politicii de transport public într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor; și
- (b) să susțină financiar asigurarea transportului public de călători în conformitate cu cerințele stabilite în politica de transport public pe termen lung.”

4. Articolul 4 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (1), literele (a) și (b) se înlocuiesc cu următorul text:

„(a) stabilesc în mod clar obligațiile de serviciu public, definite în prezentul regulament și precizate în conformitate cu articolul 2a din acesta, pe care trebuie să le respecte operatorul de servicii publice, precum și zonele geografice în cauză;

(b) stabilesc în prealabil, în mod obiectiv și transparent:

(i) parametrii pe baza cărora urmează să se calculeze plata compensației, dacă există; și

(ii) natura și întinderea oricărui drept exclusiv acordat, într-un mod care să prevină compensarea în exces.

În cazul contractelor de servicii publice care nu sunt atribuite în conformitate cu articolul 5 alineatul (1), (3) sau (3b), acești parametri se stabilesc astfel încât nicio plată compensatorie să nu poată depăși suma necesară pentru acoperirea efectului financiar net asupra costurilor ocazionate și asupra veniturilor generate de îndeplinirea obligațiilor de serviciu public, ținând cont de veniturile legate de acestea care sunt reținute de operatorul de serviciu public, precum și de un profit rezonabil.”;

(b) se adaugă următoarele alineate:

„(4a) În cadrul executării contractelor de servicii publice, operatorii de servicii publice respectă obligațiile aplicabile în domeniul dreptului social și al muncii instituite prin dreptul Uniunii, prin dreptul intern sau prin contractele colective.

(4b) La schimbarea operatorului de servicii publice se aplică Directiva 2001/23/CE, atunci când o astfel de schimbare constituie un transfer al unei întreprinderi în sensul directivei menționate.”;

(c) alineatul (6) se înlocuiește cu următorul text:

„(6) În cazul în care autoritățile competente, în conformitate cu dreptul intern, solicită ca operatorii de servicii publice să respecte anumite standarde de calitate și standarde sociale sau stabilesc criteriile sociale și calitative, standardele și criteriile respective sunt incluse în caietele de sarcini și în contractele de servicii publice. Cu respectarea Directivei 2001/23/CE, caietele de sarcini și contractele de servicii publice conțin, dacă este cazul, de asemenea, informații cu privire la drepturile și obligațiile legate de transferul de personal de la operatorul anterior.”;

(d) se adaugă următorul alineat:

„(8) Contractele de servicii publice impun operatorului să furnizeze autorității competente informațiile esențiale pentru atribuirea contractelor de servicii publice, asigurând în același timp protecția legitimă a informațiilor comerciale confidențiale. Autoritățile competente pun la dispoziția tuturor părților interesate informațiile relevante pentru pregătirea unei oferte în cadrul unei proceduri competitive de atribuire a contractelor, asigurând totodată protecția legitimă a informațiilor comerciale confidențiale. Acestea includ informații privind cererea din partea călătorilor, tarifele, costurile și veniturile legate de transportul public de călători acoperit de procedura competitivă de atribuire a contractelor, precum și detalii privind specificațiile infrastructurii relevante pentru operarea vehiculelor necesare sau a materialului rulant, pentru a le permite părților interesate să realizeze planuri de afaceri bine fundamentate. Administratorii infrastructurii feroviare susțin autoritățile competente în ceea ce privește furnizarea tuturor specificațiilor relevante privind infrastructura. Neîndeplinirea dispozițiilor prevăzute anterior face obiectul controlului juridic prevăzut la articolul 5 alineatul (7).”

5. Articolul 5 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (2), teza introductivă se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Cu excepția cazului în care acest lucru este interzis de dreptul intern, orice autoritate locală competentă, fie că este o autoritate de sine stătătoare sau un grup de autorități care furnizează servicii publice integrate de transport de călători, poate decide să furnizeze ea însăși servicii publice de transport de călători sau să atribuie contracte de servicii publice în mod direct unei entități cu personalitate juridică distinctă asupra căreia autoritatea locală competentă sau, în cazul unui grup de autorități, cel puțin una dintre autoritățile locale competente exercită un control similar celui exercitat asupra propriilor sale departamente.

În cazul serviciilor publice de transport feroviar de călători, grupul de autorități menționat la primul paragraf poate fi compus numai din autorități locale competente a căror zonă de competență teritorială nu corespunde teritoriului național. Serviciile publice de transport de călători sau contractul de servicii publice menționate la primul paragraf pot acoperi numai nevoile de transport ale aglomerațiilor urbane sau ale zonelor rurale, ori ale ambelor.

Următoarele dispoziții se aplică în cazul în care o autoritate locală competentă ia o astfel de decizie.”;

(b) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Orice autoritate competentă care face apel la un terț, altul decât un operator intern, atribuie contractele de servicii publice pe baza unei proceduri competitive de atribuire, cu excepția cazurilor menționate la alineatele (3a), (4), (4a), (4b), (5) și (6). Procedura competitivă de atribuire adoptată este deschisă tuturor operatorilor, este echitabilă și respectă principiile transparenței și nediscriminării. În urma depunerii ofertelor și a eventualei etape de preselecție, procedura poate presupune negocieri în conformitate cu aceste principii, cu scopul de a stabili modul optim de a îndeplini anumite cerințe speciale sau complexe.”;

(c) se adaugă următoarele alineate:

„(3a) În absența unei interdicții în acest sens în dreptul intern, în ceea ce privește contractele de servicii publice privind transportul feroviar de călători atribuite pe baza unei proceduri competitive de atribuire, autoritatea competentă poate decide, pentru o durată limitată, să atribuie în mod direct noi contracte, în cazul în care autoritatea competentă consideră că atribuirea directă este justificată de situații excepționale. Astfel de situații excepționale includ situațiile în care:

— există o serie de proceduri competitive de atribuire care sunt deja în curs de desfășurare de către autoritatea competentă sau de către alte autorități competente care ar putea afecta numărul și calitatea ofertelor susceptibile de a fi primite în cazul în care contractul face obiectul unei proceduri competitive; sau

— se impune modificarea domeniului de aplicare a unuia sau mai multor contracte de servicii publice pentru a optimiza prestarea serviciilor publice.

Autoritatea competentă emite o decizie motivată și informează Comisia cu privire la aceasta, fără întârzieri nejustificate.

Durata contractelor atribuite în temeiul prezentului alineat este proporțională cu situația excepțională în cauză și, în orice caz, nu poate depăși cinci ani.

Contractele respective sunt publicate de autoritatea competentă. Aceasta ține seama, cu ocazia publicării, de protecția legitimă a informațiilor comerciale confidențiale și a intereselor comerciale.

Contractul ulterior care se referă la aceleași obligații de serviciu public nu se acordă în temeiul prezentei dispoziții.

(3b) La aplicarea alineatului (3), autoritățile competente pot decide să aplice următoarea procedură:

Autoritățile competente pot să își facă publice intențiile de a atribui un contract de servicii publice de transport feroviar de călători prin publicarea unui anunț de intenție în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Anunțul de intenție respectiv conține o descriere detaliată a serviciilor care fac obiectul contractului ce urmează să fie atribuit și menționează tipul și durata contractului.

Operatorii își pot exprima interesul într-un termen stabilit de autoritatea competentă, care nu poate fi mai mic de 60 de zile de la data publicării anunțului de intenție.

În cazul în care, la expirarea perioadei respective:

- (a) numai un singur operator și-a exprimat interesul de a participa la procedura de atribuire a contractului de servicii publice;
- (b) operatorul a dovedit în mod corespunzător că va fi efectiv în măsură să furnizeze servicii de transport care respectă obligațiile stabilite în cadrul contractului de servicii publice;
- (c) absența concurenței nu este rezultatul unei restrângeri artificiale a parametrilor achiziției; și
- (d) nu există alternative rezonabile,

autoritățile competente pot începe negocierile cu acest operator în scopul de a atribui contractul fără publicarea unei proceduri deschise.”;

(d) alineatul (4) se înlocuiește cu următorul text:

„(4) Cu excepția cazului în care acest lucru este interzis de dreptul intern, autoritatea competentă poate decide să atribuiască în mod direct contractele de servicii publice:

- (a) atunci când valoarea medie anuală a acestora este estimată la mai puțin de 1 000 000 EUR sau, în cazul unui contract de servicii publice care include servicii publice de transport feroviar de călători, la mai puțin de 7 500 000 EUR; ori
- (b) dacă aceste contracte se referă la prestarea anuală de servicii publice de transport de călători pe mai puțin de 300 000 de kilometri sau, în cazul unui contract de servicii publice care include servicii publice de transport feroviar de călători, pe mai puțin de 500 000 de kilometri.

În cazul unui contract de servicii publice atribuit în mod direct unei întreprinderi mici sau mijlocii care exploatează cel mult 23 de vehicule rutiere, valori maxime respective pot fi majorate fie la o valoare medie anuală estimată la mai puțin de 2 000 000 EUR, fie la prestarea anuală a unor servicii publice de transport de călători pe mai puțin de 600 000 de kilometri.”;

(e) se adaugă următoarele alineate:

„(4a) Cu excepția cazului în care acest lucru este interzis de dreptul intern, autoritatea competentă poate decide să atribuie în mod direct contractele de servicii publice pentru transportul public feroviar de călători:

- (a) atunci când consideră că atribuirea directă este justificată de caracteristicile geografice și structurale relevante ale pieței și ale rețelei în cauză și, în special, dimensiunea, caracteristicile cererii, complexitatea rețelei, izolarea din punct de vedere tehnic și geografic și de serviciile care fac obiectul contractului; precum și
- (b) în cazul în care un astfel de contract ar duce la o îmbunătățire a calității serviciilor sau a eficienței din punctul de vedere al costurilor, ori a ambelor, în comparație cu un contract de servicii publice atribuit anterior.

Pe această bază, autoritatea competentă publică o decizie motivată și informează Comisia cu privire la aceasta în termen de o lună de la publicarea sa. Autoritatea competentă poate proceda la atribuirea contractului.

Statele membre care, la 24 decembrie 2017, au un volum anual maxim pe piață mai mic de 23 de milioane de tren-km și care au o singură autoritate competentă la nivel național și un singur contract de servicii publice care acoperă întreaga rețea sunt considerate ca îndeplinind condițiile prevăzute la litera (a). În cazul în care autoritatea competentă a unuia dintre statele membre respective decide să atribuie în mod direct un contract de servicii publice, statul membru respectiv informează Comisia în acest sens. Regatul Unit poate decide să aplice prezentul paragraf în cazul Irlandei de Nord.

În cazul în care autoritatea competentă decide să atribuie în mod direct un contract de servicii publice, acesta stabilește cerințe de performanță măsurabile, transparente și verificabile. Respectiv cerințele sunt incluse în contract.

Cerințele de performanță se referă în special la punctualitatea serviciilor, la frecvența operațiunilor feroviare, la calitatea materialului rulant și la capacitatea de transport pentru călători.

Contractul include indicatori de performanță specifici care permit autorității competente să realizeze evaluări periodice. Contractul include, de asemenea, măsuri eficace și de descurajare care urmează să fie aplicate în cazul în care întreprinderea feroviară nu îndeplinește cerințele de performanță.

Autoritatea competentă evaluează periodic dacă întreprinderea feroviară și-a atins obiectivele privind respectarea cerințelor de performanță prevăzute în contract și face publice rezultatele evaluării. Această evaluare periodică se efectuează cel puțin o dată la cinci ani. În cazul în care cerințele de îmbunătățire privind calitatea serviciilor sau eficiența din punctul de vedere al costurilor, ori ambele, nu sunt îndeplinite, autoritatea competentă ia măsuri adecvate în timp util, inclusiv aplicarea de sancțiuni contractuale eficace și disuasive. Autoritatea competentă poate, în orice moment, să suspende sau să rezilieze integral sau parțial contractul atribuit în temeiul prezentei dispoziții în cazul în care operatorul nu reușește să îndeplinească cerințele de performanță.

(4b) În absența unei interdicții în acest sens în dreptul intern, autoritatea competentă poate decide să atribuie în mod direct contractele de servicii publice pentru transportul public feroviar de călători atunci când acestea se referă doar la prestarea de servicii de transport feroviar de călători de către un operator care administrează simultan cea mai mare parte sau întreaga infrastructură feroviară pe care sunt prestate serviciile, iar respectiva infrastructură feroviară este exclusă de la aplicarea articolelor 7, 7a, 7b, 7c, 7d, 8, 13 și a capitolului IV din Directiva 2012/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului (*) în conformitate cu articolul 2 alineatul (3) litera (a) sau (b) din directiva menționată.

Prin derogare de la articolul 4 alineatul (3), durata contractelor atribuite în mod direct în temeiul prezentului alineat și al alineatului (4a) de la prezentul articol nu depășește 10 ani, cu excepția cazurilor în care se aplică articolul 4 alineatul (4).

Contractele atribuite în conformitate cu prezentul alineat și cu alineatul (4a) sunt publicate, ținând seama totodată de protecția legitimă a informațiilor comerciale confidențiale și a intereselor comerciale.

(*) Directiva 2012/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind instituirea spațiului feroviar unic european (JO L 343, 14.12.2012, p. 32).;

(f) alineatul (5) se înlocuiește cu următorul text:

„(5) Autoritatea competentă poate lua măsuri de urgență în cazul unei perturbări a serviciilor sau în cazul riscului iminent de producere a unei asemenea situații.

Măsurile de urgență iau forma unei atribuirii directe sau a unui acord formal de prelungire a unui contract de servicii publice sau a unei cerințe de executare a anumitor obligații de serviciu public. Operatorul de servicii publice are dreptul de a contesta decizia de impunere a executării anumitor obligații de serviciu public. Perioada pentru care un contract de servicii publice este atribuit, prelungit sau impus prin măsuri de urgență nu depășește doi ani.”;

(g) se adaugă următorul alineat:

„(6a) Pentru a stimula concurența între întreprinderile feroviare, autoritățile competente pot decide să atribuie unor întreprinderi feroviare diferite contractele pentru servicii publice de transport feroviar de călători care acoperă părți ale aceleiași rețele sau ale aceluiasi ansamblu de rute. În acest scop, autoritățile competente pot decide, înainte de a lansa procedura competitivă de atribuire a contractelor, să limiteze numărul de contracte atribuite aceleiași întreprinderi feroviare.”;

(h) la alineatul (7), după primul paragraf se adaugă următorul paragraf:

„În cazurile care intră sub incidența alineatelor (4a) și (4b), astfel de măsuri includ posibilitatea de a solicita o evaluare a deciziei motivate luate de autoritatea competentă de către un organism independent desemnat de statul membru în cauză. Rezultatul acestei evaluări se pune la dispoziția publicului, în conformitate cu dreptul intern.”

6. Se introduce următorul articol:

„Articolul 5a

Materialul rulant feroviar

(1) În vederea lansării unei proceduri competitive de atribuire a contractelor, autoritățile competente evaluează dacă sunt necesare măsuri pentru a asigura accesul efectiv și nediscriminatoriu la materialul rulant adecvat. Această evaluare ține cont de prezența unor societăți de închiriere a materialului rulant sau a altor actori de pe piață care oferă închirierea materialului rulant, pe piața relevantă. Raportul de evaluare se pune la dispoziția publicului.

(2) Autoritățile competente pot decide, în conformitate cu dreptul intern și în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat, să ia măsurile adecvate pentru a asigura accesul efectiv și nediscriminatoriu la materialul rulant adecvat. Aceste măsuri pot include:

- (a) achiziționarea de către autoritatea competentă a materialului rulant utilizat pentru executarea contractului de servicii publice pentru a îl pune la dispoziția operatorului de servicii publice selectat la prețul pieței sau în cadrul contractului de servicii publice conform articolului 4 alineatul (1) litera (b), articolului 6 și, după caz, anexei;
- (b) oferirea de către autoritatea competentă a unei garanții pentru finanțarea materialului rulant utilizat pentru executarea contractului de servicii publice la prețul pieței sau în cadrul contractului de servicii publice conform articolului 4 alineatul (1) litera (b), articolului 6 și, după caz, anexei, inclusiv o garanție care poate acoperi riscul aferent valorii reziduale;
- (c) asumarea angajamentului de către autoritatea competentă în cadrul contractului de servicii publice de a prelua materialul rulant în condiții financiare predefinite la sfârșitul contractului la prețul pieței; sau
- (d) cooperarea cu alte autorități competente în scopul de a dispune de un parc mai mare de material rulant.

(3) Dacă materialul rulant este pus la dispoziția unui nou operator de transport public, autoritatea competentă include în caietul de sarcini orice informații disponibile privind costul întreținerii materialului rulant și condițiile fizice ale acestuia.”

7. La articolul 6, alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Orice compensație legată de o normă generală sau de un contract de servicii publice respectă articolul 4, indiferent de modul în care a fost atribuit contractul. Orice compensație, indiferent de natura ei, legată de un contract de servicii publice care nu a fost atribuit în conformitate cu articolul 5 alineatul (1), (3) sau (3b) sau legată de o normă generală respectă, de asemenea, dispozițiile enunțate în anexă.”

8. Articolul 7 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Fiecare autoritate competentă publică anual un raport cumulativ privind obligațiile de serviciu public pentru care este responsabilă. Raportul respectiv include data de început și durata contractelor de servicii publice, operatorii de serviciu public selectați, precum și plățile compensatorii și drepturile exclusive acordate operatorilor de serviciu public respectivi sub forma rambursării. Raportul face distincția între transportul cu autobuzul și transportul feroviar, permite monitorizarea și evaluarea performanței, a calității și a finanțării rețelei de transport public și furnizează, dacă este cazul, informații cu privire la natura și sfera eventualelor drepturi exclusive acordate. Raportul ia, de asemenea, în considerare obiectivele de politică, astfel cum se menționează în documentele de politică de transport public din statul membru respectiv. Statele membre facilitează accesul central la aceste rapoarte, de exemplu prin intermediul unui portal de internet comun.”;

(b) la alineatul (2) primul paragraf, se introduce următoarea literă:

„(d) data de început și durata preconizate ale contractului de servicii publice.”

9. Articolul 8 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Fără a aduce atingere alineatului (3):

(i) articolul 5 se aplică atribuirii contractelor de servicii publice pentru serviciile de transport de călători, atât transport rutier, cât și transport pe șine cu excepția celui feroviar, cum ar fi transportul cu metroul sau tramvaiul, începând cu 3 decembrie 2019;

(ii) articolul 5 se aplică serviciilor publice de transport feroviar de călători începând cu 3 decembrie 2019;

(iii) articolul 5 alineatul (6) și articolul 7 alineatul (3) încetează să se aplice după 25 decembrie 2023.

Durata contractelor atribuite în conformitate cu articolul 5 alineatul (6), între 3 decembrie 2019 și 24 decembrie 2023, nu depășește 10 ani.

Până la 2 decembrie 2019, statele membre trebuie să ia măsuri pentru a se conforma treptat dispozițiilor articolului 5, cu scopul de a evita eventuale probleme structurale grave legate, în special, de capacitatea de transport.

În termen de șase luni de la 25 decembrie 2020, statele membre transmit Comisiei un raport privind progresele înregistrate, care subliniază punerea în aplicare a oricărei atribuirii de contracte de servicii publice în conformitate cu articolul 5. Pe baza rapoartelor privind progresele înregistrate ale statelor membre, Comisia desfășoară o revizuire și, dacă este cazul, prezintă propuneri legislative.”;

(b) se introduce următorul alineat:

„(2a) Contractele de servicii publice pentru servicii publice de transport feroviar de călători atribuite în mod direct pe baza unei proceduri alta decât o procedură competitivă echitabilă, în perioada cuprinsă între 24 decembrie 2017 și 2 decembrie 2019 pot continua până la data lor de expirare. Prin derogare de la articolul 4 alineatul (3), durata acestor contracte nu depășește 10 ani, cu excepția cazurilor în care se aplică articolul 4 alineatul (4).”;

(c) la alineatul (3) primul paragraf, litera (d) se înlocuiește cu următorul text:

„(d) începând cu 26 iulie 2000 și înainte de 24 decembrie 2017, pe baza unei proceduri, alta decât o procedură competitivă echitabilă de atribuire a contractelor.”

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare la 24 decembrie 2017.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Strasbourg, 14 decembrie 2016.

Pentru Parlamentul European

Președintele

M. SCHULZ

Pentru Consiliu

Președintele

I. KORČOK
